

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی مامایی و بهداشت باروری طرح درس بالینی (Course plan)

شماره درس:

عنوان درس: کارورزی مراقبت های دوره حین زایمان و تولد نوزاد

نوع و تعداد واحد: یک واحد کارورزی

دروس پیش نیاز یا هم نیاز: اصول حاکمیت بالینی و مدیریت خطر مامایی، مراقبت پره ناتال

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۶-۱۴۰۵

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم دوم دکترای مامایی

محل کارآموزی: بیمارستان شهید بهشتی (اتاق زایمان،

زمان کارورزی:

اتاق عمل)

شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۹۲

مسئول درس: دکتر زهرا سهرابی

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه اول، اتاق ۱۱۶ (طبق برنامه حضور)

Email: zsohrabi@nm.mui.ac.ir

شرح درس: این واحد آموزشی به ارتقای مهارت های بالینی و تخصصی در مدیریت جامع دوره حین زایمان و تولد نوزاد اختصاص دارد و شامل آموزش پیشرفته پایش سلامت جنین و مادر، بررسی پیشرفت لیبر، علائم حیاتی و استانداردهای بخش لیبر و زایمان با تأکید بر روش های نوین زایمان فیزیولوژیک است. در این دوره، دانشجو با غربالگری تخصصی و تشخیص زودهنگام عوامل خطر مامایی آشنا شده و نحوه ارزیابی ساختارهای لگن و جنین و حرکات او در طول لیبر را فرا می گیرد. همچنین مباحث مربوط به ارزیابی جسمی و روانی مادر، مدیریت درد و استرس، فارماکولوژی داروها در لیبر، اندیکاسیون ها و تفسیر تست های تشخیصی و اصول دقیق مایع درمانی وریدی و خطرات آن مورد بحث و تمرین قرار می گیرد. این دوره با هدف توانمندسازی دانشجویان جهت کشف اختلاف بین دستورالعمل ها، انطباق با راهنماهای بالینی، مستندسازی دقیق پزشکی و رعایت مفاهیم قانونی و اخلاقی در ارائه خدمات مامایی، از طریق آموزش های بالینی و کارورزی های مدون در بخش های زایمان ارائه می گردد.

هدف کلی:

این واحد شامل مهارت های پایه موقع زایمان است شامل پایش قلب جنین، پیشرفت زایمان، پایش علائم حیاتی و علائم نرمالیتی است، این واحد همچنین شامل مرور و داشتن مهارت های اساسی، چگونگی استفاده از وسایل در

موقع زایمان و آشنایی با استانداردهای بخش لیبر و زایمان، آخرین تکنیک ها و روش های نوین زایمان فیزیولوژیک است.

اهداف رفتاری:

۱. محور مهارت های پایه زایمان

- اجرای مهارت های پایه زایمان فیزیولوژیک بر اساس استانداردها و اصول فیزیولوژی (مدیریت بالینی)

۲. محور غربالگری عوامل خطر در حین زایمان

- اجرای پروتکل های غربالگری سیستماتیک عوامل خطر در بدو ورود و در حین فرایند زایمان (مدیریت بالینی)

۳. محور اداره حین زایمان

- ارائه مراقبت های اولیه و انتقال ایمن نوزاد بلافاصله پس از تولد (مدیریت بالینی)
- رعایت دقیق اصول مستندسازی قانونی و استانداردهای اخلاق پزشکی در تمامی مداخلات درمانی (حرفه گرایی و اخلاق)
- دفاع از حقوق بیمار و اطمینان از فرآیند رضایت آگاهانه در تمام مداخلات تهاجمی یا دارویی (حرفه گرایی و اخلاق)
- برقراری ارتباط مؤثر و مدیریت تعارض در تیم چندرشته ای برای حفظ ایمنی بیمار (مهارت های ارتباطی)
- مدیریت منابع انسانی و تجهیزات در شرایط بحرانی زایمان به عنوان رهبر تیم بالینی (رهبری و مدیریت)

۴. محور ارزیابی وضعیت جسمی و روانی مادر

- ارزیابی دقیق و همه جانبه وضعیت جسمی و روانی مادر در مراحل مختلف لیبر (مدیریت بالینی)
- ارائه آموزش های لازم و مشاوره حمایتی به مادر و خانواده جهت کاهش اضطراب (مهارت های ارتباطی)
- نهادینه کردن نگرش مراقبت محور (Compassionate Care) و تلاش برای ارتقای سلامت روان مادر (نگرش ها و باورها)

۵. محور عوارض حین زایمان

- شناسایی زودهنگام و مدیریت فوری عوارض حین زایمان مطابق با پروتکل های احیا و مداخلات تخصصی (مدیریت بالینی)

۶. محور فارماکولوژی و مدیریت درد و استرس

- مدیریت علمی درد زایمان با استفاده از روش‌های دارویی و غیردارویی (مدیریت بالینی)

۷. محور تست‌های تشخیصی حین زایمان

- تفسیر و تحلیل نتایج تست‌های تشخیصی حین زایمان برای اتخاذ تصمیمات بالینی صحیح (مدیریت بالینی)

۸. محور آشنایی با دستورالعمل کشوری و بسته خدمات

- بررسی دقیق بسته خدمات اداره حین زایمان و دستورالعمل‌های کشوری (مدیریت بالینی)
- تحلیل انتقادی گایدلاین‌های بالینی و مقایسه آن‌ها با شواهد روز پژوهشی جهت به‌روزرسانی فرایندهای مراقبتی (تمرین مبتنی بر شواهد)

۹. محور مایع‌درمانی

- اجرای پروتکل‌های دقیق مایع‌درمانی متناسب با وضعیت همودینامیک مادر (مدیریت بالینی)

شیوه کارآموزی:

- مشارکت فعال بالینی : درگیری مستقیم دانشجویان در ارائه مراقبت‌های تخصصی به مادر و نوزاد در تمامی مراحل زایمان با هدف کسب تجربه عملی و ادغام دانش نظری با بالین .
- پرورش تفکر انتقادی: به چالش کشیدن دانشجویان جهت تحلیل شرایط بالینی مددجو، شناسایی مشکلات اصلی و ارائه بهترین استراتژی‌های درمانی/مراقبتی مبتنی بر شواهد (EBM)
- افزایش استقلال بالینی: فراهم‌سازی بستر مناسب جهت تمرین مستقل پروسیجرهای مامایی و انجام تحلیل‌های بالینی پیچیده، تحت نظارت و هدایت استاد ناظر .
- یادگیری مبتنی بر شبیه‌سازی و سناریو: ارزیابی و ارائه راهکارهای علمی برای موقعیت‌های فرضی و سناریوهای پیچیده بالینی جهت آماده‌سازی دانشجویان برای مدیریت شرایط اورژانس .
- ارتقای مهارت‌های آموزش به مددجو : تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای اختصاصی مادر و نوزاد جهت ارتقای سلامت خانواده‌محور، تحت هدایت و نظارت استاد.
- روش آموزش:

روش‌های آموزش شامل: آموزش مستقیم و بحث گروهی است.

- آموزش بالینی از طریق حضور دانشجو در اتاق زایمان، اتاق عمل و بخش نوزادان و انجام فعالیت‌های مربوط به مادر باردار و نوزاد صورت می‌پذیرد. تمامی فعالیت‌های دانشجو تحت نظارت مستقیم استاد بالینی انجام می‌شود.
- ارائه گزارش مورد (Case Report) توسط دانشجو و بحث و بررسی درباره آن توسط سایر دانشجویان، ارائه راه‌حل‌های مختلف از سوی دانشجویان، تجزیه و تحلیل راه‌حل‌ها و رسیدن به نتیجه‌گیری نهایی.

نحوه ارزشیابی:

۶۰٪ حضور فعال در بالین، ارائه پروژه، تحلیل برنامه و ارائه راه حل و ۴۰ درصد ارزشیابی آخر ترم، ارائه مقاله، امتحان بالینی و ارائه کارنما

سیاست‌ها و قوانین دوره

- رعایت آیین‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن لباس اعم از روپوش، مقنعه و شلوار، کوتاه و بدون لاک و کاشت بودن ناخن‌ها، نداشتن آرایش غلیظ و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری در تمام مدت دوره الزامی است.
- دانشجویان موظف‌اند رأس ساعت ۷:۳۰ در بخش حضور یافته و تا ساعت ۱۲:۳۰ حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۲۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد/مربی می‌تواند ضمن حضور دانشجو، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در فضای داخل بیمارستان بوده و زمان آن با هماهنگی استاد/مربی تعیین می‌شود.
- غیبت غیرمجاز بیش از ۱۰/۱ واحد موجب ثبت نمره صفر خواهد شد. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱۰/۱ واحد، دانشجو موظف است در موعد حذف اضطراری، واحد را حذف نماید.
- به ازای هر غیبت غیرمجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، ۲ نمره از نمره بر مبنای ۲۰ کسر و کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت جبران می‌شود.
- به ازای هر غیبت مجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، کارآموزی به میزان برابر مدت غیبت جبران خواهد شد.
- خروج از بخش بدون اجازه استاد/مربی ممنوع است.
- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.

- دانشجویان موظفاند فعالیت‌های بالینی خود را حداکثر ظرف یک هفته پس از اتمام کارآموزی در سامانه طبیب به نشانی eportfolio.mui.ac.ir ثبت نمایند.
- در صورت نیاز به برگزاری راند آموزشی / بالینی، حداکثر یک ساعت، ترجیحاً در ابتدا یا انتهای روز کارآموزی، به این فعالیت اختصاص می‌یابد و بخش عمده زمان کارآموزی به فعالیت‌های بالینی و یادگیری در محیط بالین اختصاص داده می‌شود.

شرح وظایف فراگیران

- فراگیران موظفاند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه‌ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:
- حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
- اقدامات بالینی را در حدود صلاحیت دانشجویی و تحت نظارت استاد/مربی انجام دهند.
- در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان بخش، رفتار حرفه‌ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.
- در فعالیت‌های بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیت‌های آموزشی و حرفه‌ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.

منابع اصلی:

- Obstetric life support
- Obstetric Life Support Manual: Etiology, prevention, and treatment of maternal medical emergencies in pregnant and postpartum.
- The advanced life support in obstetrics course. A national program to enhance obstetric emergency skills and to support maternity care practice.

توضیح: بر اساس کوریکولوم برای این درس ۴ کشیک شب، ۲ کشیک عصر و سه کشیک صبح در نظر گرفته شده است.